

گفت‌وگو با معاون آموزش ابتدایی درباره نقش معلمان کلاس اول و ضرورت به‌روزرسانی تدریس در این پایه

زنگ تغییر شیوه آموزش در کلاس اول

۱۲۰ هزار معلم اول ابتدایی برای به روز شدن در تدریس آموزش دیدند

علی حسن پور / ایران

چه ضرورتی دارد دانش‌آموز چند صفحه «آ» بنویسد؟ معلم اول ابتدایی باید رویکرد خود را نسبت به زبان آموزی تغییر دهد. من از معلمان اول ابتدایی که به جلسه‌ای آمده بودم سؤال کردم شما بیشترین وقت کلاس فارسی را که ۱۱ ساعت به خواندن اختصاص می‌دهید یا به نوشتن؟ اغلب آنها گفتند که بیشترین وقت به نوشتن سپری می‌شود. در حالی که این نوشتن از جنس رونویسی است. مثلاً چه دلیلی دارد دانش‌آموز چند صفحه حرف «آ» بنویسد؟ این کار اصلاً ضرورتی ندارد. انکار ما به این کلیشه‌ها عادت کرده‌ایم اما باید این تغییرات اتفاق بیفتد.»

اول ابتدایی است. نجفی با اشاره به این موضوع خاطرنشان کرد: «معلم اول ابتدایی باید رویکرد خود را نسبت به زبان آموزی تغییر دهد. من از معلمان که برای اول ابتدایی آمده بودند سؤال کردم شما بیشترین وقت کلاس فارسی را که ۱۱ ساعت به خواندن اختصاص می‌دهید یا به نوشتن؟ اغلب آنها گفتند که بیشترین وقت به نوشتن سپری می‌شود. در حالی که این نوشتن از جنس رونویسی است. مثلاً چه دلیلی دارد دانش‌آموز چند صفحه حرف «آ» بنویسد؟ این کار اصلاً ضرورتی ندارد. انکار ما به این کلیشه‌ها عادت کرده‌ایم اما باید این تغییرات اتفاق بیفتد.»

دوم مهر، آموزش‌ها در سطح استانی انجام می‌شود. پس از این دوره به معلمان گفتیم یک طراحی به روز آموزشی بر اساس نگاهی که به شما آموزش دادیم انجام دهید و آن را طی یک کلیپ ۲۰ دقیقه‌ای برای ما ارسال کنید. پنج هزار اثر دریافت کردیم. در واقع از کل شرکت کنندگان، پنج هزار نفر یاد گرفتند که چطور باید طراحی آموزشی دقیقی انجام دهند. نه اینکه بگویم آن‌هایی که برای ما اثری ارسال نکردند کاری یاد نگرفتند، بلکه وقتی یک سوم آنها در این جشنواره شرکت کردند یعنی جریان خوبی رخ داده است و این آمار در آینده افزایش پیدا خواهد کرد.»

مفهوم‌سازی می‌کنند و جلو می‌افتند. در این فضا هم بچه‌هایی که دو زبانه هستند و هم دانش‌آموزانی که اختلال یادگیری دارند، بهتر آموزش می‌بینند. این شیوه، الگوی خوبی برای آموزش نجفی به موضوع آموزش و اطلاع‌رسانی به والدین نیز اشاره کرد و گفت: «امسال یک ماهنامه برای والدین اول ابتدایی تولید شده است. این ماهنامه هر ماه به دست والدین می‌رسد و اولین شماره آن را در جشن شکوفه‌ها به والدین دادیم. این ماهنامه نکاتی درباره برنامه درسی و برنامه تربیتی دارد. اولین شماره ماهنامه درباره زبان آموزی می‌گوید و در آنجا اشاره می‌کند که زبان آموزی در دوره ابتدایی یعنی تقویت مهارت گوش دادن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن. برای مثال توضیح در این باره که بیشترین وقت بچه‌ها باید صرف خواندن شود و نه نوشتن. با این مطالب ما نکات را به والدین انتقال می‌دهیم. یکی دیگر از موضوعات ماهنامه QR کدی است که در آن فیلم‌های آموزشی برای والدین قرار داده شده است. این فیلم‌ها به والدین آموزش می‌دهد چطور با کودک اول ابتدایی داستان بخوانند؛ چون نحوه کتاب داستان خواندن با کودکی که می‌خواهد خواندن را بیاموزد با آن نوع کتاب خواندن که برای خوابیدن کودکان است، تفاوت دارد. اتفاقاتی از این دست باعث می‌شود که پایه اول ابتدایی ما به لحاظ کیفی ارتقا پیدا کند.»

گزارش

غزل رضایی تانی

خبرنگار

اهمیت نقش معلم اول ابتدایی در سرنوشت و تربیت کودکان بسیار هیج‌کس پوشیده نیست. جایگاه معلم اول ابتدایی در برخی کشورها بسیار بالاست به گونه‌ای که غربالگری‌های خاصی برای انتخاب معلم اول دبستان انجام می‌شود. در این کشورها به جایگاه معلم اول ابتدایی در ایران بپردازیم و اینکه معاونت ابتدایی آموزش و پرورش و دانشگاه فرهنگیان که وظیفه تربیت معلمان را بر عهده دارند چه کارهایی در این زمینه انجام داده‌اند تا معلمان اول ابتدایی توانمندسازی بازی نسبت به معلمان سایر پایه‌ها کسب کنند و از میزان دانش و آگاهی بالاتری برخوردار باشند. از منظر دیگر، اصلاً آموزش و پرورش چه ایرادهایی در بحث آموزش در پایه اول می‌بیند و برای رفع این ایرادها و بالابردن کیفیت آموزش چه برنامه‌هایی دارد؟ معصومه نجفی بازگو می‌کند، معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش درباره

اهمیت پایه اول به خبرنگار «ایران» گفت: «شاخص‌های مقطع ابتدایی شامل شاخص‌های کارایی و دسترسی است. وقتی بررسی کنید متوجه می‌شوید شرایط پایه اول ابتدایی تفاوت معناداری با دیگر پایه‌ها دارد. شرایط پایه اول نسبت به پایه‌های دوم تا ششم، خاص و ویژه است. این آگاهی نیز برای همه وجود دارد که پایه اول دبستان نیازمند توجه بیشتری است. در این پایه، اساس شناخت ذهن کودک شکل می‌گیرد. اگر معلم، مبتنی بر فلسفه رفتارگرایی، یک سری آموزش‌ها را به دانش‌آموز بدهد که بدون فکر فقط تقلید کند، یک یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و فرایند شناختی دانش‌آموز نیز به همان اندازه سطحی شکل می‌گیرد. اما اگر مبتنی بر نظریه‌های شناختی باشد که بدون فکر فقط تقلید کند، یک یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و فرایند شناختی دانش‌آموز نیز به همان اندازه سطحی شکل می‌گیرد. اما اگر مبتنی بر نظریه‌های شناختی باشد که بدون فکر فقط تقلید کند، یک یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و فرایند شناختی دانش‌آموز نیز به همان اندازه سطحی شکل می‌گیرد. اما اگر مبتنی بر نظریه‌های شناختی باشد که بدون فکر فقط تقلید کند، یک یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و فرایند شناختی دانش‌آموز نیز به همان اندازه سطحی شکل می‌گیرد.»

اهمیت پایه اول به خبرنگار «ایران» گفت: «شاخص‌های مقطع ابتدایی شامل شاخص‌های کارایی و دسترسی است. وقتی بررسی کنید متوجه می‌شوید شرایط پایه اول ابتدایی تفاوت معناداری با دیگر پایه‌ها دارد. شرایط پایه اول نسبت به پایه‌های دوم تا ششم، خاص و ویژه است. این آگاهی نیز برای همه وجود دارد که پایه اول دبستان نیازمند توجه بیشتری است. در این پایه، اساس شناخت ذهن کودک شکل می‌گیرد. اگر معلم، مبتنی بر فلسفه رفتارگرایی، یک سری آموزش‌ها را به دانش‌آموز بدهد که بدون فکر فقط تقلید کند، یک یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و فرایند شناختی دانش‌آموز نیز به همان اندازه سطحی شکل می‌گیرد. اما اگر مبتنی بر نظریه‌های شناختی باشد که بدون فکر فقط تقلید کند، یک یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و فرایند شناختی دانش‌آموز نیز به همان اندازه سطحی شکل می‌گیرد. اما اگر مبتنی بر نظریه‌های شناختی باشد که بدون فکر فقط تقلید کند، یک یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و فرایند شناختی دانش‌آموز نیز به همان اندازه سطحی شکل می‌گیرد.»

علی حسن پور / ایران

باید به استفاده از شیوه‌های منسوخ شده در مدارس پایان داد. نجفی در این باره تأکید کرد: «همان شیوه تدریسی که در سه دهه قبل رایج بوده، امروز هم استفاده می‌شود. این رویه باید اصلاح شود. از این رو ما برای بهبود شیوه تدریس شروع به آموزش معلمان کردیم. به‌عنوان مثال در سال گذشته، در طرح شهید همت، در کل کشور ۱۲۰ هزار معلم آموزش دیدند. به این ترتیب که ۱۵ هزار معلم در هر یک از هشت موضوع فارسی اول، دوم، سوم، ریاضی چهارم، پنجم، ششم، سواد دیجیتال، هدیه‌های آسمانی آموزش دیدند. ما هم از آن روش‌ها استفاده می‌کنیم. ما هم از آن روش‌ها استفاده می‌کنیم. ما هم از آن روش‌ها استفاده می‌کنیم. ما هم از آن روش‌ها استفاده می‌کنیم.»

مفهوم‌سازی می‌کنند و جلو می‌افتند. در این فضا هم بچه‌هایی که دو زبانه هستند و هم دانش‌آموزانی که اختلال یادگیری دارند، بهتر آموزش می‌بینند. این شیوه، الگوی خوبی برای آموزش نجفی به موضوع آموزش و اطلاع‌رسانی به والدین نیز اشاره کرد و گفت: «امسال یک ماهنامه برای والدین اول ابتدایی تولید شده است. این ماهنامه هر ماه به دست والدین می‌رسد و اولین شماره آن را در جشن شکوفه‌ها به والدین دادیم. این ماهنامه نکاتی درباره برنامه درسی و برنامه تربیتی دارد. اولین شماره ماهنامه درباره زبان آموزی می‌گوید و در آنجا اشاره می‌کند که زبان آموزی در دوره ابتدایی یعنی تقویت مهارت گوش دادن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن. برای مثال توضیح در این باره که بیشترین وقت بچه‌ها باید صرف خواندن شود و نه نوشتن. با این مطالب ما نکات را به والدین انتقال می‌دهیم. یکی دیگر از موضوعات ماهنامه QR کدی است که در آن فیلم‌های آموزشی برای والدین قرار داده شده است. این فیلم‌ها به والدین آموزش می‌دهد چطور با کودک اول ابتدایی داستان بخوانند؛ چون نحوه کتاب داستان خواندن با کودکی که می‌خواهد خواندن را بیاموزد با آن نوع کتاب خواندن که برای خوابیدن کودکان است، تفاوت دارد. اتفاقاتی از این دست باعث می‌شود که پایه اول ابتدایی ما به لحاظ کیفی ارتقا پیدا کند.»

سرپرست دانشگاه فرهنگیان:

معلم اول ابتدایی بنای تعلیم و تربیت را پی‌ریزی می‌کند

جایی که وظیفه تربیت و آموزش به معلمان اول ابتدایی را دارد، دانشگاه فرهنگیان است. این دانشگاه باید هم‌راستا با برنامه‌های معاونت ابتدایی، معلمان را تربیت کند تا به آن هدف که به روز بودن معلمان کلاس اول است، دست یابیم. اما دانشگاه آموزش و پرورش به طور خاص برای ارتقای سطح آگاهی معلمان اول ابتدایی، تا چه حد دغدغه دارد و چه برنامه‌هایی در این زمینه دارد؟ سعید غیائی ندوشن سرپرست دانشگاه فرهنگیان در پاسخ به این سؤال که دانشگاه فرهنگیان دقیقاً چه برنامه‌ای برای تربیت معلمان باسواد و با آگاهی بالا در پایه اول ابتدایی دارد؟ گفت: دانشگاه فرهنگیان، برنامه‌های بسیار جدی برای ارتقای علمی و تربیتی معلمان اول ابتدایی در سراسر کشور داشته است.

رسمی را آغاز می‌کنند. با توجه به خصوصیات و ویژگی‌های کودکان در این سن، تدریس در کلاس اول ابتدایی ویژگی‌های خاصی را می‌طلبد تا آموزگار بتواند کودکان را به درس و تحصیل علاقه‌مند سازد و به سؤالات کنجکاوانه آنان پاسخی مطلوب دهد و استعدادها بالقوه آنان را به بالفعل تبدیل سازد. حضرت علی(ع) در این مورد می‌فرماید: آموزش به کودک، چون نقش بر سنگ نهادن است. لذا یک معلم کلاس اول ابتدایی، باید در درجه نخست به خصوصیات کودکان ۶ یا ۷ ساله کاملاً واقف باشد تا بتواند بر اساس آن روش‌های تدریس خود را تنظیم و مطالب را با توجه به اهداف کلی تعلیم و تربیت برای کودکان تفهیم کند. غیائی با تأکید بر اینکه کلاس اول دبستان به عنوان نقطه شروع تحصیل اهمیت بالایی دارد، توضیح داد: کودکان بسیاری از کارها مثل خرید از بوفه، بازی کردن بدون نظارت والدین و... را برای اولین بار تجربه و احساس استقلال می‌کنند.

معلم کلاس اول ابتدایی، باید در درجه نخست به خصوصیات کودکان ۶ یا ۷ ساله کاملاً واقف باشد تا بتواند بر اساس آن روش‌های تدریس خود را تنظیم و مطالب را با توجه به اهداف کلی تعلیم و تربیت برای کودکان تفهیم کند. غیائی با تأکید بر اینکه کلاس اول دبستان به عنوان نقطه شروع تحصیل اهمیت بالایی دارد، توضیح داد: کودکان بسیاری از کارها مثل خرید از بوفه، بازی کردن بدون نظارت والدین و... را برای اولین بار تجربه و احساس استقلال می‌کنند.

علی حسن پور / ایران

می‌گذارد، خشت اول تعلیم و تربیت رسمی است و بیشتر بر این اساس است که آینده طفل، پی‌ریزی می‌شود. می‌گذارد، خشت اول تعلیم و تربیت رسمی است و بیشتر بر این اساس است که آینده طفل، پی‌ریزی می‌شود. می‌گذارد، خشت اول تعلیم و تربیت رسمی است و بیشتر بر این اساس است که آینده طفل، پی‌ریزی می‌شود. می‌گذارد، خشت اول تعلیم و تربیت رسمی است و بیشتر بر این اساس است که آینده طفل، پی‌ریزی می‌شود.

آموزش و پرورش دارای دوره‌های آموزشی مختلفی است و مهم‌ترین حساس‌ترین و اساسی‌ترین دوران آموزشی دوره آموزش ابتدایی است. در پایه اول دبستان شالوده شخصیت فکری و اجتماعی فرد شکل می‌گیرد.

فارس

است که غالباً جبران آن غیرممکن می‌شود. غیائی افزود: آموزگار پایه اول باید اساسی‌ترین هدف خود را شاکردار یا شناسایی و آنها را برانگیزد و قوای بدنی و روحی کودک را متعادل و روح دارای خصوصیت‌هایی شده که نمودار شخصیت تکوین یافته اوست. اگر معلم پایه اول ابتدایی هرچه زودتر به این اختصاصات فردی طفل توجه نکند، یکایک شاکردان را از لحاظ جسم و روح نشاند و همچنین به وجوه اشتراک و صفات اختصاصی آنان پی‌بندد در تعلیم و تربیت کودکان راهی پیموده

آموزش و پرورش دارای دوره‌های آموزشی مختلفی است و مهم‌ترین حساس‌ترین و اساسی‌ترین دوران آموزشی دوره آموزش ابتدایی است. در پایه اول دبستان شالوده شخصیت فکری و اجتماعی فرد شکل می‌گیرد.